

Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Recreation Experience Preference Scale Validity and Reliability Study

Harun AYAR¹
Tebessüm AYYILDIZ
DURHAN²
Suat KARAKÜÇÜK³

¹İstanbul Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Rekreasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye

²Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, Ankara, Türkiye

³Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Yozgat, Türkiye

Öz

Bu çalışmanın amacı insanların rekreatif etkinliklere katılım nedenlerini ölçmek amacıyla Manfredo ve arkadaşları tarafından geliştirilen Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği (RDTÖ) Türkçe versiyonunun geçerliliği ve güvenilirliğini incelemektir. Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğinin Türkçe versiyonunu oluşturmak üzere Manfredo ve arkadaşlarından izin alınmış ve ölçek uzmanlar tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul İli Beylikdüzü ilçesinde yer alan Yaşam Vadisi parkında boş zamanlarını değerlendiren 490 birey oluşturmaktadır. Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğinin faktör analizi için örneklem yeterliliğini belirlemek amacıyla Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) ve Barlett testleri yapılmıştır. Barlett Küresellik Testi anlamlı ($p < .001$) ve KMO testi sonucu ,78 çıkmıştır. Böylece ölçek maddelerinin faktör analizi için uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda ölçeğe ilişkin sorularla ilgili faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda öz değeri 1'den büyük yedi boyut ortaya çıkmış, bunlar doğa deneyimi, fiziksel fitness, fiziksel dinlenme, fiziksel stresten kaçış, yalnızlık, kalabalıktan kaçış ve aile ile beraber olma olduğu görülmektedir. Bu yedi faktörün varyansı açıklama yüzdesi 70,820 olarak hesaplanmıştır. RDTÖ'nin iç tutarlılık katsayısı ,828'dir. RDTÖ'nin DFA sonucunda ise χ^2/df değeri = 4,77 ve Yaklaşım Hatasının Kareli Ortalamasının Karekökü (RMSEA) = 0,088 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak analizler, RDTÖ'nin park rekreasyonu tercihinde bulunan bireylerin rekreasyon deneyim tercihlerine yönelik yeterli düzeyde geçerlilik ve güvenilirlik değerlerine sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Deneyim, tercih, rekreasyon, güvenilirlik, ölçek, geçerlilik

ABSTRACT

The study aims to examine the validity and reliability of the Turkish version of the Recreation Experience Preference Scale developed by Manfredo et al. in order to measure the reasons people participate in recreational activities. Permission was obtained from Manfredo et al. to create the Turkish version of the Recreation Experience Preference Scale, and the scale was translated into Turkish by experts. The study group of the research consists of 490 individuals who spend their leisure time in Yaşam Vadisi Park, located in the Beylikdüzü district of Istanbul Province. Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) and Barlett's tests were conducted to determine the sampling adequacy for the factor analysis of the Recreation Experience Preference Scale. Barlett Global Test was significant ($p < .001$), and the KMO test result was 0.78. Thus, it is deemed necessary to apply factor analysis. In this context, factor analysis was made for the questions regarding the scale. As a result of factor analysis, seven dimensions with eigenvalues greater than 1 emerged, and these were confirmed as "physical," "calmness," "nature," "loneliness," "spending time with family." The percentage of explanation for the variance of these seven factors was calculated as 70.820. The internal consistency k coefficient of Recreation Experience Preference Scale (REPS) is 0.825. As a result of the confirmatory factor analysis (CFA) of REPS, the value of χ^2/df was found to be 4.77, and root mean square error of approximation (RMSEA) = 0.088. As a result, the analysis showed that REPS has sufficient validity and reliability values for the recreation experience preferences of the individuals who prefer park recreation.

Keywords: Experience, preference, recreation, reliability, scale, validity

Geliş Tarihi/Received: 24.08.2022

Kabul Tarihi/Accepted: 25.05.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 10.06.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Tebessüm AYYILDIZ DURHAN
E-mail: tebessumayyildiz@gmail.com

Cite this article as: Ayar, H., Ayyıldız Durhan, T., & Karaküçük, S. (2023). Recreation experience preference scale validity and reliability study. *Research in Sport Education and Sciences*, 25(2), 30-34.

Copyright@Author(s) - Available online at
sports-sciences-atauni-press.org

Content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-
NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Boş zaman motivasyonlarını incelemek için, boş zaman faaliyetlerine katılım yoluyla, arzu edilen durumlar üzerine bir yaklaşım ortaya çıkmıştır. Böylece rekreasyon deneyim tercihi ölçeği bu hedeflenen

durumları ölçmek için geliştirilmiştir. Boş zaman motivasyonu araştırmalarında merkez noktada görülen ilgi oldukça önemlidir, çünkü insanların neden boş zaman davranışları gerçekleştirmeye karar vermelerine ve katılım sonuçlarını anlamaya yardımcı olur. Rekreasyon faaliyetlerinin belirli psikolojik ve fiziksel hedeflere ulaşmada etkili olan davranışsal arayışlar olduğunu ortaya koyduğu görülmektedir. Bu görüşe göre, insanlar tercih ettikleri durumlarda problem yaşıyorsa, örneğin, günlük sorumluluklarından dolayı aşırı çaba gösteren bir kişinin neden olduğu stres, bireyin balık tutmaya gitmeyi seçmesi için motive edebilir (rekreasyonel bir davranış uğraşısı). Çünkü stresten geçici kaçış elde etmek için motive edici bir eylemi yerine getirmektedir. Deneyim, insanların neden rekreasyona katıldığını, insanların rekreasyondan ne istediğini anlamada rehberlik eder ve onlara nasıl fayda sağlayabilecekleri konusunda fikir verir (Manfredo ve ark., 1996).

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeğine göre etkinliklere katılan bireylerin fiziksel veya psikolojik yarar sağlama amacıyla katılım sağladıkları görülmektedir. Bu nedenle bireyler rekreasyonel etkinliklere katılmalarına etki edeceği düşünülen bazı motivasyonel faktörlerin olduğundan bahsedilebilir (Driver & Tocher, 1970). Deneysel yaklaşım adıyla ortaya çıkan boş zaman motivasyonu araştırması Driver ve Tocher (1975, s. 1-10) tarafından 1970'lerin başlarında geliştirilmiştir. Deneysel yaklaşım çalışmaları ilerleyen süreçte birçok araştırmacı tarafından Driver ve Brown (1975, s. 10-12), Driver ve Knopf (1977, s. 169-193), Knopf ve ark. (1973, s. 191-204) rekreasyon deneyim tercihi adıyla çalışmalara devam edilmiştir.

Deneysel yaklaşım, rekreasyonun sadece yürüyüş, balıkçılık vb. bir faaliyet olarak görülmemesi gerektiğini göstermiştir. Bunun yerine, rekreasyon insanların kendine faydalı, boş zamanlarında gerçekleştireceği psiko-fizyolojik bir deneyim olarak kavramsallaşmış ve özgürlüğün bir sonucu olduğu ortaya çıkmıştır (Manfredo ve ark., 1996, s.189). Böylece bireyler rekreasyonel faaliyetlere bir problem durumunda veya mevcut durumun beklenen ile benzerlik göstermediğinde katılım sağladıkları görülmektedir (Knopf ve ark., 1973, s. 191-204).

Rekreasyon deneyimi tercih ölçekleri motivasyon teorisi kapsamında geliştirilmiştir. Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği (RDTÖ), insanların rekreatif etkinlik deneyim tercihlerini ölçmek amacıyla Manfredo ve ark., (1996) tarafından geliştirilmiştir. RDTÖ park rekreasyonu katılımcılarının rekreasyonel faaliyetlerden ve deneyimlerden elde ettikleri faydaları tespit etmeye yarayan bir ölçüm aracıdır (Manfredo ve ark., 1996, s. 188). Bu çalışmanın amacı, Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeğinin Türkçe uyarlamasının yapılması ve geçerlik, güvenilirlik çalışmasının gerçekleştirilmesidir.

Yöntem

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 3 Temmuz 2020 tarih ve E.18517 sayılı etik komisyon onayıyla etik açıdan uygun bulunmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul İli Beylikdüzü ilçesinde yer alan Yaşam Vadisi parkında boş zamanlarını değerlendiren ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 490 birey oluşturmaktadır. Araştırmada, Rekreasyon Deneyim Tercihi (RTD) Teorisi bireylerin rekreatif etkinliklere katılıma nedenlerini belirlemeye yönelik Driver ve Tocher (1971), Knopf ve ark (1973) tarafından geliştirilmiş bir ölçektir. Bir çok araştırmacı tarafından rekreasyon deneyimi/motivasyonu çalışmaları psikometrik olarak test edilmiş ve geliştirilmiştir (Graefe ve ark., 2000, s. 107). Manfredo ve ark. (1996) Rekreasyon deneyim tercihlerinin kullanıldığı 36 farklı araştırmanın sonuçlarını birleştirmişlerdir.

Araştırma sonuçlarında motivasyonun etki alanlarına yönelik boyutlarını destekler nitelikte olduğu gösterilmiştir. Böylece Rekreasyon Deneyim Tercihi ölçeğinin bireylerin etkinliklerden elde ettikleri deneyimleri ölçmeye yaramaktadır. (Manfredo ve ark., 1996, s. 188). Araştırmanın amacına yönelik RDT ölçeğinin doğa deneyimi (1. 2. 3. maddeler), fiziksel fitness (4. 5. 6. maddeler), fiziksel dinlenme (7. ve 8. maddeler), fiziksel stresten kaçış (9. 10. 11. ve 12. maddeler), yalnızlık (13. 14. 15. 16. maddeler), kalabalıktan kaçış (17. 18. maddeler) ve aile ile zaman geçirme (19. ve 20. maddeler) üzere toplam 7 alt boyut ve 20 soru kullanılmıştır. Ölçek, kesinlikle katılıyorum (5) ile kesinlikle katılmıyorum (1) ifadelerinden oluşan 5'li likertten oluşmaktadır.

İstatistiksel Analiz

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması için öncelikle Michael Manfredo'dan kullanımı açısından için izin alınmıştır. Envanter öncelikle İngilizce düzeyi iyi olan üç eğitim bilimci tarafından Türkçeye çevrim işlemi yapılmıştır. Türkçeye çevrilen envanter daha sonra bir eğitim bilimci ve çeviri uzmanı tarafından son haline getirilmiştir. Bu aşamalardan sonra Türkçe formu İngilizce haline tekrar geri çevrilmiştir. Elde edilen İngilizce form ile envanterin orijinal hali karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucuna göre farklılık gösteren maddeler tek tek değerlendirmeye alınarak tekrar düzenlemeler yapıp envanter son haline getirilmiştir. Elde edilen ölçeğin analizi SPSS (Statistical Package for the Social Sciences/ IBM Statistical Package for Social Sciences Corp., Armonk, NY, ABD) ve LISREL (Linear Structural Relations-Scientific Software International, Inc., ABD) paket programlarında değerlendirilmiştir.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği uyarlama çalışmalarının öncelikle faktör analizine uygunluğunu belirlemeye yönelik çalışmada öncelikle Cronbach Alpha güvenilirlik analizi devamında ise Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Barlett testleri uygulanmıştır. Tutum gibi duyuşsal bazı özelliklerin ölçüldüğü araştırmalarda ölçüt ve yapı geçerliliği, envanterin bu özellikleri ne derece doğru olduğunu ifade etmektedir. Yapı geçerliliği yönteminde daha önce yapılan faktör yapısının doğrulanması amacıyla "doğrulayıcı faktör analizi" teknikleri kullanılır. Rekreasyon deneyim tercihi ölçeğinin geçerli olup olmadığını tespit etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında ortaya çıkan verilerin açıklayıcı faktör analizine uygunluğunun tespit edilmesi amacıyla öncelikle cronbach alpa güvenilirlik analizi devamında ise Kaiser Meyer Olkin (KMO) ve Barlett testleri kullanılmaktadır. KMO değeri yüksek olduğu durumlarda ölçek değişkeninin, diğer değişkenler tarafından tahmin edilmesinin mükemmel düzeyde olacağı anlamına gelmektedir. Eğer sonuçları sifıra yakın olduğu durumlarda ise korelasyon değerlerinde dağınıklık olacağından bu değerlere göre yorum yapılması doğru olmayacaktır. KMO değerleri 0,50'den aşağı olduğu durumlarda faktör analizinin devam ettirilmemesi gerekmektedir (Çokluk ve ark., 2012, s. 207).

Tablo 1 incelendiğinde, rekreasyon deneyim tercihi ölçeği için elde edilen Cronbach's Alpha değerleri, ölçeğin genelinde $\alpha = ,82$ yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir. Rekreasyon deneyim tercihi ölçeği doğa, fiziksel fitness, fiziksel dinlenme, fiziksel stresten kaçış ve aile ile zaman geçirme alt boyutlarında ($\alpha > ,80$) yüksek derecede güvenilir olduğu, yalnızlık ve kalabalıktan kaçış alt boyutlarında ($,60 \leq \alpha < ,80$) oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Katılımcıların ilgili ölçeğe yönelik verileri kabul edilebilir düzeyde tutarlılık göstermektedir.

Tablo 1.
Rekreasyon Deneyim Tercihini Ölçeğine İlişkin Güvenirlik Analizi Sonuçları

Boyutlar	Madde	Ölçek Alt Boyutları Cronbach Alpha Katsayısı	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyonu	Madde Kaldırıldığında Cronbach Alpha Katsayısı
Doğa	Madde 1	,911	,818	,876
	Madde 2		,869	,834
	Madde 3		,782	,907
	Madde 4		,772	,832
Fiziksel Fitness	Madde 5	,881	,811	,794
	Madde 6		,732	,865
Fiziksel Dinlenme	Madde 7	,879	,784	-
	Madde 8		,784	-
Yalnızlık	Madde 9	,774	,587	,714
	Madde 10		,696	,652
	Madde 11		,661	,675
	Madde 12		,378	,811
Kalabalıktan Uzaklaşma	Madde 13	,751	,845	,503
	Madde 14		,477	,732
	Madde 15		,664	,625
	Madde 16		,258	,831
Fiziksel Stresten Kaçış	Madde 17	,861	,756	-
	Madde 18		,756	-
Aile ile Zaman Geçirme	Madde 19	,964	,930	-
	Madde 20		,930	-
Rekreasyon Deneyim Tercihini Genel	20 Madde	Cronbach Alpha Katsayısı		,828

Not: Rekreasyon Deneyim Tercihini Ölçeği'ne dair nihai form Ek1'de yer almaktadır.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçek alt boyutlarına yönelik güvenirlilik katsayıları sırasıyla doğa ($\alpha=,911$), fiziksel fitnessa ait güvenirlilik katsayısı ($\alpha=,881$), fiziksel dinlenme güvenirlilik katsayısı ise

Tablo 2.
Rekreasyon Deneyim Tercihini Ölçeğinin Örneklem Grubu Yeterlilik Analizi Sonuçları

KMO ve Barlett's Testi	
Kaiser- Meyer- Olkin Örneklem Uyum Ölçüsü	0,780
Bartlett Küresellik Testi	X^2 5742,115
	sd 171
	p ,000

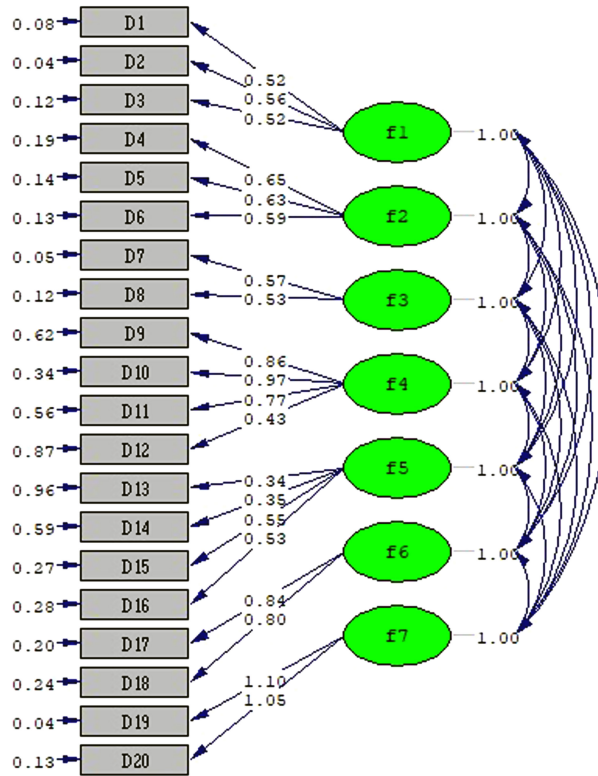
Tablo 3.
Önerilen Modelin Uyum Değerleri ve Standart Uyum Ölçütleri

Uyum İndeksi	Kabul Edilebilir Değer	Elde Edilen Değer
Ki-Kare / Serbestlik Derecesi	$\leq 5,00$	4,77
Uyum İyiliği İndeksi (GFI)	$\geq 0,90$	0,90
Düzeltilmiş Uyum İyiliği İndeksi (AGFI)	$\geq 0,85$	0,85
Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NFI)	$\geq 0,90$	0,91
Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (NNFI)	$\geq 0,90$	0,90
Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI)	$\geq 0,90$	0,93
Standartlaştırılmış Hata Kareleri Ortalamasının Kökü (SRMR)	$\leq 0,10$	0,06
Yaklaşım Hatasının Kareli Ortalamasının Karekökü (RMSEA)	$\leq 0,08$	0,08

Kaynak: Schumacker ve Lomax, 2004.

($\alpha=,879$), yalnızlığa ait güvenirlilik katsayısı ($\alpha=,774$), kalabalıktan uzaklaşmaya ait güvenirlilik katsayısı ise ($\alpha=,677$), fiziksel stresten kaçış ait güvenirlilik katsayısı ($\alpha=,861$), aile ile zaman geçirmeye ait güvenirlilik katsayısı ($\alpha=,964$) olarak tespit edilmiştir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi KMO değeri ,78 olarak tespit edilmiş ve bu değer örneklem büyüklüğünün faktör analizi için "orta düzey" olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Çokluk ve ark., 2012, s. 207).

Şekil 1.

Rekreasyon Deneyim Tercihini Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi Path Diyagramı.

Küresellik testi Barlette bakıldığında ki-kare ($\chi^2(171) = 5742,115$; $p < ,01$) değeri anlamlı olduğu görülmektedir. Örneklem grubunun yapılacak analizler için yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin geçerli ve güvenilirliğine ilişkin faktör analizine yönelik DFA'nın yapı geçerliliğine ait kanıtlar şekil 1'de yer almaktadır.

Doğrulamalı faktör analizi (DFA) yöntemi önceden oluşturulan bir model aracılığıyla gözlenen değişkenler yoluyla gizil değişken (faktör) oluşturmaya yönelik bir yöntemdir. Genellikle ölçek geliştirme, geçerlilik çalışmalarında veya daha önceden geliştirilen bir yapının doğrulanmasını amaçlamaktadır (Yaşlıoğlu, 2017, s. 78).

Tablo 3 incelendiğinde önerilen çalışma modeli ile veri uyum değerleri yer almaktadır. Ki-kare değerlerine göre sonuçların kabul edilebilir olması için 5'ten küçük olması gerekir. Elde edilen değer 4,77 olduğundan dolayı kabul edilebilir uyum gösterdiği görülmektedir. Uyum iyiliği indeksine göre kabul edilebilir değer ,90'dan büyük olması gerekir, elde edilen değer ,90 olarak tespit edilerek kabul edilebilir uyum göstermektedir. Düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi ,85'ten büyük olması gerekmektedir, elde edilen değer ,85 olduğu görülerek kabul edilebilir uyum gösterdiği görülmektedir. Normlaştırılmış ve normlaştırılmamış uyum indekslerinin ,90 ve büyüğü olması gerekmektedir. Elde edilen normlaştırılmış uyum indeksinin ,91 ve normlaştırılmamış uyum indeksinin ,90 olduğu sonucuna dayanarak kabul edilebilir bir uyum gösterdiği söylenebilir. Standartlaştırılmış hata kareleri ortalama seviyesinin kökü ,10 ve daha altında olması gerekmektedir. Mevcut sonuçlara göre bu değer ,6 olması kabul edilebilir olduğunu göstermektedir. Yaklaşım hatası kareli ortalama değerinin ,08 ve küçük olması gerekir bu değer ,08 olması kabul edilebilir olduğunu göstermektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada rekreasyon deneyim tercihinin Türkçe uyarlama çalışmasının psikometrik özelliklere ilişkin ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında; rekreasyon deneyim tercihinin yönelik geliştirilmeye çalışılan ölçme aracının, yapı geçerliliğinin belirlenmesine yönelik yapılan doğrulamalı faktör analizi, iç güvenilirlik ve yakınsak geçerlik analizi sonuçları belirlenmiştir. Elde edilen sonuçların Türk popülasyonu için geçerli ve güvenilir olduğu görülmektedir.

Ölçek içinde yer alan maddelerin yedi faktör altında toplandığı belirlenmiştir. RDTÖ ölçeğinin faktörleri sırasıyla, birinci faktör doğa, ikinci faktör fiziksel fitness, üçüncü faktör fiziksel dinlenme, dördüncü faktör yalnızlık, beşinci faktör kalabalıktan uzaklaşma, altıncı faktör fiziksel stresten kaçış, yedinci faktör aile ile zaman geçirme olarak belirlenmiştir. Manfredo ve ark. (1996) çalışmasında belirtilen 20 maddenin, bu araştırma için de aynı boyutlar altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Rekreasyon Deneyim Tercihi ölçeğinin Türkçeye uyarlama çalışmasında, ölçeği oluşturan maddelerin orijinal çalışma ile aynı boyutlar altında yer aldığı görülmüştür, ölçeğin Türk popülasyonunda da geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğunu belirtmede önemli bir aracı olarak kabul edilebilir.

Araştırmada 490 park rekreasyonu faaliyetine katılan bireyden elde edilen veriler ile KMO-Barlett testi yapılarak örneklem büyüklüğü test edilmiş ($,78$; $5742,115$, $p < ,001$). Araştırmanın yapı geçerliliğini kanıtlamak adına yapılan DFA analizinin yanı sıra, güvenilirlik analizi olan Cronbach's Alpha değerlerine bakıldığında toplam iç güvenilirlik katsayısı değerinin ,828 olduğu görülmektedir. İç güvenilirlik katsayısının çok yüksek çıkması, ölçme aracında

yer alan maddelerin güvenilirliğinin sağlanmasında önemli bir bulguyu oluşturmaktadır.

Rekreasyon deneyim tercihi ölçeğine ait faktörlerin güvenilirlik katsayısı sırasıyla birinci faktör (doğa) ($\alpha = ,911$), ikinci faktöre (fiziksel fitness) ait güvenilirlik katsayısı ($\alpha = ,881$), üçüncü faktörün (fiziksel dinlenme) güvenilirlik katsayısı ise ($\alpha = ,879$), dördüncü faktöre (yalnızlık) ait güvenilirlik katsayısı ($\alpha = ,774$), beşinci faktöre (kalabalıktan uzaklaşma) ait güvenilirlik katsayısı ise ($\alpha = ,677$), altıncı faktöre (fiziksel stresten kaçış) ait güvenilirlik katsayısı ($\alpha = ,861$), yedinci faktöre (aile ile zaman geçirme) ait güvenilirlik katsayısı ($\alpha = ,964$) olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak araştırma kapsamında Türkçe uyarlaması yapılarak geçerlik güvenilirlik analizlerinin gerçekleştirildiği rekreasyon deneyim tercihi ölçeğinin park rekreasyonu katılımcılarının deneyim tercihlerinin belirlenmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu belirlenmiştir.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nden (Tarih: 3 Temmuz 2020, Sayı: E.18517) alınmıştır.

Hasta Onamı: Çalışmaya katılan katılımcılardan onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir- H.A.; Tasarım - H.A., T.A.D.; Kaynaklar - H.A.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi - H.A.; Analiz ve/veya Yorum - T.A.D.; Literatür Taraması - H.A.; Yazıyı Yazan - T.A.D.; Eleştirel İnceleme - S.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Ankara Hacı Bayram Veli University (Date: July 3, 2020, Number: E.18517).

Informed Consent: Consent was obtained from the participants participating in the study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept - H.A.; Design - H.A., T.A.D.; Resources - H.A.; Data Collection and/or Processing - H.A.; Analysis and/or Interpretation - T.A.D.; Literature Search - H.A.; Writing Manuscript - T.A.D.; Critical Review - S.K.

Declaration of Interests: The authors declare that they have no competing interest.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve Lisrel Uygulamaları*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Driver, B. L., & Brown, P. J. (1975). The opportunity spectrum concept and behavioral information in outdoor recreation resource supply inventories: A rationale. In Integrated inventories of renewable natural resources: Proceedings of the workshop. USDA Forest Service Gen. Tech. Rep. RM-55, Fort Collins, CO: Rocky Mountain Forest and Range Experiment Station.
- Driver, B. L., & Knopf, R. C. (1977). Personality, outdoor recreation and expected consequences. *Environment and Behavior*, 9(2), 169-193.

[CrossRef]

- Driver, B. L., & Tocher, S. R. (1970). Toward a behavioral interpretation of recreational engagements, with implications for planning. *Elements of Outdoor Recreation Planning, icinde Land and Leisure*, 9–31.
- Graefe, A. R., Thapa, B., Confer, J. J., & Absher, J. D. (2000). Relationships between trip motivations and selected variables among Allegheny National Forest visitors. *Forest Service Proceeding*, 15(4), 107–112.
- Knopf, R. C., Driver, B. L., & Bassett, J. R. (1973). Motivations for fishing. In *Transactions of the 28th north American wildlife and natural resources conference* (pp. 191–204). Wildlife Communications Management Institute.
- Manfredo, M. J., Driver, B. L., & Tarrant, M. A. (1996). Measuring leisure motivation: A meta-analysis of the recreation experience preference scales. *Journal of Leisure Research*, 28(3), 188–213. [\[CrossRef\]](#)
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modelling* (2nd ed). Lawrence Erlbaum Associates, Inc. s.81–82.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46(Özel Sayı), 74–85.

Ek 1. Rekreasyon Deneyim Tercihi Ölçeği Madde Göstergeleri

Boyutlar	Madde	
	Madde 1	Dođaya yakın olmak
Doğa	Madde 2	Dođanın kokusundan ve sesinden keyif almak
	Madde 3	Dođal şeylerin olduğu yerde bulunmak
	Madde 4	Egzersiz yapmak
Fiziksel Fitness	Madde 5	Formda kalmak
	Madde 6	Fiziksel aktivite sonunda iyi hissetmek
Fiziksel Dinlenme	Madde 7	Fiziksel olarak rahatlamak
	Madde 8	Fiziksel olarak dinlenmek
Yalnızlık	Madde 9	Yalnız hissetmek
	Madde 10	Kendimle baş başa olmak
	Madde 11	Diğer insanlardan uzak durmak
	Madde 12	Evdekinden daha çok mahremiyete sahip olmak
Kalabalıktan Uzaklaşma	Madde 13	İnsan kalabalığından uzaklaşmak
	Madde 14	Daha çok hareket alanına sahip olmak
	Madde 15	Bir süreliğine karmaşık durumlardan uzaklaşmak
	Madde 16	Kişisel (açık) alana sahip olmak
Fiziksel Stresten Kaçış	Madde 17	Evdeki şamata ve telaştan uzaklaşmak
	Madde 18	Evdeki gürültüden uzaklaşmak
Aile ile Zaman Geçirme	Madde 19	Aile ile zaman geçirmek
	Madde 20	Aile üyelerini birbirine yakınlaştırmak
